

Karen Goedhuys & Lien Frissen
UCLL
Contact: Karen.g Goedhuys@ucll.be
Lien.frissen@ucll.be

Taal als hefboom voor studiesucces: het FIND-dashboard als kompas voor studentbegeleiding

1. Inleiding

De overgang naar het hoger onderwijs is voor veel studenten een uitdagende periode. Naast academische verwachtingen worden ze geconfronteerd met nieuwe sociale contexten, een grotere mate van zelfstandigheid en een andere leeromgeving. Binnen Hogeschool UCLL wordt deze overgang actief ondersteund via het FIND-dashboard, een instrument dat studenten helpt reflecteren op belangrijke voorspellers van studiesucces. Centraal in deze aanpak staat taalvaardigheid, niet alleen als leerdoel, maar als hefboom voor zelfsturing, motivatie en studiesucces.

Het FIND-dashboard is een digitaal reflectie-instrument, bestaande uit een aantal vragensets, die studenten aan het begin van hun opleiding invullen. Het biedt inzicht in diverse factoren die studiesucces beïnvloeden, zoals studiekeuze, studievaardigheden, sociaal welbevinden en taalcompetentie. De resultaten vormen het vertrekpunt voor een coachingsgesprek met een studentencoach, waarin ook taalgerelateerde noden besproken worden. Deze gesprekken leiden tot gerichte feedback en, waar nodig, tot doorverwijzing naar taalondersteuning.

2. Oorsprong en doelstelling

FIND ontstond als een Moving Minds Project (MMP), een hogeschoolbreed initiatief dat de missie en strategische prioriteiten van UCLL concretiseert. In het academiejaar 2014-2015 stopte één op de drie studenten in het eerste jaar met de opleiding. Bij sommige opleidingen was dat zelfs één op de twee. Twijfel over studiekeuze en een gebrek aan inzicht in studieaanpak bleken belangrijke factoren. FIND werd ontwikkeld om deze problematiek aan te pakken.

Het doel van het project was om studenten te helpen (a) een opleiding te vinden die bij hen past en (b) zichzelf beter te leren kennen. Voor begeleiders biedt het gestructu-

reerde informatie over studenten en over studie- en studentenbegeleiding. Zo ontstond een gedeeld kader voor coaching, heroriëntering en ondersteuning.

3. Visie en principes

Het FIND-dashboard is ingebed in de bredere visie van UCLL op studie- en studentenbegeleiding. Deze visie steunt op de zelfdeterminatietheorie, die stelt dat autonomie, competentie en verbondenheid essentiële voorwaarden zijn voor motivatie en ontwikkeling (Ryan & Deci 2000). FIND volgt de visie van studie- en studentenbegeleiding binnen de UCLL en steunt op vier principes. Gelijkwaardige begeleiding voor alle studenten aan de UCLL is het eerste principe. De FIND-vragenset en het FIND-dashboard zijn beschikbaar voor alle studenten in de UCLL, ongeacht hun opleiding. Op die manier garandeert dit gelijkwaardige aanvangstbegeleiding voor alle studenten. Het tweede principe is aandacht voor welbevinden van de student. Sociale interactie met medestudenten en lectoren, alsook welbevinden, wordt bevraagd om als opleiding mee aan de slag te kunnen en zo waardevolle data te verkrijgen om in te kunnen zetten op *student journey*. Het derde en vierde principe zijn aandacht voor het totaalbeeld (holistische kijk) en het stimuleren van *ownership* van de student. Men bekijkt hoe de verschillende factoren elkaar kunnen beïnvloeden om zo een compleet beeld te kunnen vormen, maar uiteindelijk is het aan de student om te beslissen wat hij met de aangeboden begeleiding zal doen.

Deze principes komen tot uiting in het ontwerp van het dashboard en de vragenset. Studenten bepalen zelf of hun begeleiders het dashboard mogen inkijken en of ze worden uitgenodigd voor een gesprek waarin hun sterktes en uitdagingen centraal staan.

4. Het dashboard als kompas

Het FIND-dashboard fungeert als een persoonlijk overzicht in het studentvolgsysteem. Net zoals een autodashboard informatie geeft over snelheid, brandstof en oliepeil, biedt het FIND-dashboard inzicht in factoren die belangrijk zijn voor studiesucces. Studenten vullen een vragenset in en krijgen meteen een visueel overzicht van hun resultaten. Ze kunnen tips raadplegen en reflecteren op hun sterktes en werkpunten.

Begeleiders die toegang krijgen tot de dashboards van hun studenten kunnen opleidingsoverzichten bekijken en het gesprek aangaan op basis van de resultaten. Zo ontstaat een gedeeld beeld van de student, dat uitnodigt tot dialoog en samenwerking.

5. De FIND-vragenset

De vragenset van FIND is opgebouwd rond verschillende domeinen die samen een holistisch beeld geven van de student. Deze domeinen zijn gebaseerd op literatuur over voorspellers van studiesucces (Lacante e.a. 2001; Brandts 2016) en op ervaringen binnen UCLL.

Een eerste domein is studiekeuze. Studenten worden bevraagd over hun betrokkenheid bij de gekozen opleiding en over hun intenties om door te zetten of te stoppen. Onderzoek toont aan dat een bewuste en geïnformeerde studiekeuze een belangrijke voorspeller is van studiesucces (Germeijs & Verschueren 2007).

Een tweede domein is sociale integratie. Studenten geven aan hoe ze hun interactie met medestudenten en begeleiders ervaren. Een goede sociale integratie blijkt cruciaal voor motivatie, doorzettingsvermogen en academische prestaties (Tinto 1997; O’Gara e.a. 2009).

Een derde domein is welbevinden. Via vragen die zijn gebaseerd op de schaal van Keyes e.a. (2002) wordt gepeild naar gevoelens van geluk, tevredenheid en stress. Dit doen we omdat welbevinden sterk blijkt samen te hangen met leerprocessen en prestaties (Stevens 2016).

Een vierde domein is leer- en studievaardigheden. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van de LASSI (Learning and Study Strategies Inventory), een gevalideerd instrument dat drie componenten meet: willen, kunnen en zelfrealisatie (Weinstein & Palmer 2002). Studenten krijgen inzicht in hun informatieverwerking, teststrategieën, motivatie, faalangst, tijdsbeheer en studietechnieken.

Een vijfde domein is taalvaardigheid. Studenten maken een talige studievaardigheidstest die peilt naar talige studievaardigheden. Deze test werd samengesteld in samenwerking met het Interfacultair Instituut voor Levende Talen (ILT) (KU Leuven). Taalvaardigheid blijkt een sterke voorspeller van studiesucces (Lacante e.a. 2007). Een zwakke taalbeheersing kan leiden tot moeizame communicatie, sociale isolatie en academische achterstand. Daarom wordt taal binnen FIND niet alleen gezien als een leerdoel, maar als een instrument voor zelfsturing en motivatie.

Een zesde domein is achtergrondinformatie. Studenten geven aan wat hun vooropleiding was, hun thuistaal, hun geboortedatum en welke eerdere opleidingen ze hebben gevolgd. Deze informatie wordt met zorg behandeld. Om vooroordelen te vermijden, worden bepaalde gevoelige gegevens zoals ouderlijk milieu en etnische achtergrond bewust niet bevraagd.

6. Sterktes en uitdagingen

Naast de bevraging van risico-indicatoren, nodigt het FIND-dashboard studenten uit om na te denken over hun sterktes. Vanuit een groeigerichte benadering wordt gevraagd welke kwaliteiten ze kunnen inzetten in hun opleiding. Ook wordt gepeild naar mogelijke uitdagingen, zoals omgaan met stress, plannen of samenwerken. Deze reflectie helpt studenten om hun leerproces actief vorm te geven en om gericht ondersteuning te zoeken.

7. Het coachingsgesprek

Na het invullen van het dashboard volgt een coachingsgesprek met een studenten-coach. In dit gesprek worden de resultaten besproken, met bijzondere aandacht voor taalgerelateerde noden. Studenten krijgen gerichte feedback en worden, waar nodig, doorverwezen naar taalondersteuning zoals workshops, individuele begeleiding of online modules.

Het gesprek is geen beoordeling, maar een uitnodiging tot dialoog. Studenten worden erkend in hun ervaringen en gestimuleerd om hun leerproces in eigen handen te nemen. De coach fungeert als gids, niet als beoordelaar. Zo ontstaat een veilige en motiverende context waarin studenten kunnen groeien.

8. Besluit

Het FIND-dashboard is een krachtig instrument voor studentbegeleiding binnen UCLL. Het biedt studenten inzicht in hun studieproces, stimuleert reflectie en ondersteunt gerichte coaching. Taalvaardigheid staat centraal als sleutel tot studiesucces en wordt benaderd vanuit een groeigerichte en motiverende visie.

Door het dashboard in te zetten bij de start van de opleiding wordt een fundament gelegd voor gelijkwaardige begeleiding, met aandacht voor het totaalbeeld van de student. Het gesprek dat volgt, is een kans om studenten te versterken in hun leerproces, hun motivatie en hun zelfvertrouwen.

Het FIND-dashboard is geen eindpunt, maar een begin. Het is een uitnodiging om te groeien, te reflecteren en te leren, met taal als kompas.

Referenties

- Brandts, H. (2016). 'Optimaliseringsmethoden met betrekking tot studierendement'. Leuven: OOF MonStuR.
- Dahm, G., O. Lauterbach & S. Hahn (2016). 'Measuring students' social and academic integration: Assessment of the operationalization in the National Educational Panel Study'. In: H.P. Blossfeld, J. von Maurice, M. Bayer & J. Skopek (eds.). *Methodological Issues of Longitudinal Surveys: The Example of the National Educational Panel Study*. Wiesbaden: Springer, p. 313-329.
- Germeijs, V. & K. Verschueren (2007). "High school students' career decision-making process: Consequences for choice implementation in higher education". In: *Journal of Vocational Behavior*, 70 (2), p. 223-241.
- Keyes, C.L.M., D. Shmotkin & C.D. Ryff (2002). "Optimizing well-being: The empirical encounter of two traditions". In: *Journal of Personality and Social Psychology*, 82 (6), p. 1007-1022.
- Lacante, M., W. Lens, R. Van Esbroeck & M. De Metsenaere (2001). 'Studiesucces en studievaardigheden in het hoger onderwijs'. Brussel: OBPWO.
- O'Gara, L., M. Mechur Karp & K.L. Hughes (2009). "Student Success Courses in Community College: An Exploratory Study of Student Perspectives". In: *Community College Review*, 36 (3), p. 195-218.
- Ryan, R.M. & E.L. Deci (2000). "Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being". In: *American Psychologist*, 55 (1), p. 68-78.
- Stevens, L. (2016). 'Welbevinden en studiesucces bij UC Leuven studenten'. Leuven: UCLL.
- Tinto, V. (1997). "Classrooms as communities: Exploring the educational character of student persistence". In: *Journal of Higher Education*, 68 (6), p. 599-623.
- Weinstein, C.E. & D.R. Palmer (2002). *Learning and Study Strategies Inventory (LASSI)*. Clearwater, FL: H&H Publishing.